

VI Lenin

Om Sovjetunionens bildande

Brev till L. B. Kamenev
för politbyråmedlemmarna i RKP(b):s centralkommitté¹

Den 26 september

Kamrat Kamenev! Ni har troligen av Stalin redan erhållit resolutionen av hans kommission om de oavhängiga republikernas inträde i Ryska socialistiska federativa sovjetrepubliken (RSFSR).

Om inte, så ber jag er att hämta den hos sekreteraren och genast läsa den. Jag pratade om det med Sokolnikov igår och med Stalin idag. Imorgon skall jag träffa Mdivani (en georgisk kommunist som misstänks vara "oavhängighetsanhängare").

Som jag ser det är frågan utomordentligt viktig. Stalin har en viss benägenhet att ha för bråttom. Det vore bra om Ni noggrant kunde tänka över frågan (eftersom Ni en gång ämnade ta itu med den och t. o. m. befattade Er litet med den); detsamma gäller Zinovjev.

En eftergift har Stalin redan gått med på. Nämligen att i § 1 i stället för "inträde" i RSFSR säga

"ett formellt samgående med RSFSR i en sovjetrepublikernas union i Europa och Asien".

Andan i denna eftergift hoppas jag att är uppenbar. Vi erkänner oss likaberättigade med SSR² Ukraina m. fl. och ingår tillsammans och jämbördigt med dem i en ny union, en ny federation, "Sovjetrepublikernas union i Europa och Asien".

§ 2 måste då också ändras. Jämsides med RSFSR:s allryska centrala exekutivkommitté bör det upprättas någonting i stil med

"federala centrala exekutivkommittén för Sovjetrepublikernas union i Europa och Asien".

Om den första kommer att sammanträda en gång i veckan och den andra också (eller en gång varannan vecka) kan det lätt sammanjämkas.

---

¹ Politbyrån i RKP(b):s CK tillsatte den 10 augusti 1922 en kommitté för att till CK-plenum bereda frågan om de fortsatta relationerna mellan Ryska socialistiska federativa sovjetrepubliken (RSFSR), SSR Ukraina, SSR Vitryssland, SSR Azerbajdzjan, SSR Georgien och SSR Armenien. Det ursprungliga resolutionsförslaget Om relationerna mellan RSFSR och de oavhängiga republikerna hade sammanställts av J. V. Stalin, som utgick från den s. k. autonomiseringsidén, dvs. att de nationella sovjetrepublikerna skulle gå samman genom inträde i RSFSR som autonoma enheter. Resolutionen antogs av kommittén den 23-24 september.

Den 25 september översändes kommittématerialet till Lenin, som på grund av sjukdom befann sig i Gorki utanför Moskva. Efter att ha läst igenom det hade Lenin ett samtal med Stalin den 26 september, varefter han skrev föreliggande brev till politbyråmedlemmarna. I det gick Lenin energiskt emot idén om de självständiga nationella sovjetrepublikernas "autonomisering" och föreslog ett principiellt annorlunda sätt för deras enande, nämligen i en union mellan socialistiska sovjetrepubliker.

Med utgångspunkt från Lenins anvisningar utarbetade kommittén ett nytt resolutionsförslag som förelades RKP(b):s CK-plenum den 6 oktober 1922. Centralkommittén antog förslaget som direktiv och tillsatte ett utskott av representanter för RSFSR och sovjetrepublikerna Ukraina, Vitryssland, Azerbajdzjan, Georgien och Armenien, med uppgift att med detta direktiv som bas utarbeta ett lagförslag och genomföra det genom respektive sovjetkongresser.

Den första unionella sovjetkongressen hölls den 30 december 1922. Den godkände enhälligt en deklaration och ett fördrag om bildandet av Socialistiska sovjetrepublikernas union (Sovjetunionen). Till grund för deklarationen och fördraget låg den leninska idén om folkens jämställdhet och broderliga samarbete, idén om den proletära internationalismen. (Se även Lenins brev Till frågan om nationaliteterna eller om "autonomisering". (Noten från ryska Red.)

² SSR = Socialistisk sovjetrepublik. – Red.

Det är viktigt att vi inte ger vind i seglen åt "oavhängighetsanhängarna", inte upphäver deras *oavhängighet* utan gör ett *nytt plan*, en federation av *jämlika* republiker.

Den andra delen av § 2 kunde förbli oförändrad: missnöjda överklagar (beslut av *arbets- och försvarsrådet och folkkommissariernas råd*) hos federala centrala exekutivkommittén utan att verkställandet avbryts (som i RSFSR).

§ 3 kan stå kvar med en redaktionell förändring: "förenas i federala folkkommissariat med säte i Moskva, varvid respektive folkkommissariat i RSFSR skall ha befullmäktigade med en liten apparat i alla republiker som *inträtt i Sovjetrepublikernas union i Europa och Asien*."

Andra delen av § 3 förblir oförändrad; för större jämlikhet kunde man kanske säga: "enligt överenskommelse mellan *centrala exekutivkommittéerna* i de republiker som ingår i Sovjetrepublikernas union i Europa och Asien."

I den tredje delen bör man tänka efter om inte "ändamålsenlig" skall ersättas med "obligatorisk"? Eller om inte det obligatoriska bör göras *villkorligt*, åtminstone genom *interpellation*, och att beslut kan fattas utan interpellation endast i fall av "extra stor vikt"?

§ 4: kanske också "förena enligt överenskommelse mellan centrala exekutivkommittéerna"?

§ 5: kanske lägga till "med instiftande av gemensamma (eller allmänna) konferenser och kongresser av *rent rådgivande* karaktär (eller *endast rådgivande* karaktär)"?

Motsvarande ändringar bör införas i anmärkningarna 1 och 2.

Stalin har gått med på att uppskjuta resolutionens föreläggande för centralkommitténs politbyrå tills jag kommit. Jag kommer måndagen den 2 oktober. Önskar träffa Er och Rykov under två timmar på förmiddagen, t. ex. kl. 12-2 och vid behov på kvällen, t. ex. 5-7 eller 6-8.

Detta är ett provisoriskt förslag jag gjort. Det kommer att ändras och kompletteras efter mina samtal med Mdivani och andra kamrater. Jag ber Er att göra detsamma och svara mig.

Er Lenin

P.S. Skicka kopior till *alla* medlemmar av politbyrån.

Skrivet den 26 september 1922.

Publicerat ffg. i *Leninskij sbornik* nr 36, 1959

V. I. Lenin, *Samlade verk*, 5:e ry. uppl., b. 45, sid. 211-213